

Regeringens proposition till riksdagen om genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att utlänningslagen, lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel, lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen, lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet, lagen om främjande av integration, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning, lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete, straffregisterlagen, lagen om verkställighet av böter, lagen om Migrationsverket, lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket, lagen om privata säkerhetstjänster och barnskyddslagen ändras.

Syftet med propositionen är att genomföra de ändringar i den nationella lagstiftningen som förutsätts i de rättsakter som bildar EU:s nya migrations- och asylpakt. Eftersom en stor del av rättsakterna är direkt tillämpliga förordningar, föreslås det i propositionen att den överlappande nationella lagstiftningen upphävs. I fråga om bestämmelser som innehåller nationellt handlingsutrymme föreslås både ny nationell lagstiftning och ändring av den gällande lagstiftningen. Nationellt handlingsutrymme ingår i synnerhet i fråga om behöriga myndigheter, prövning av ansökningar om internationellt skydd, rättshjälp, sökande av ändring och mottagningstjänster. Största delen av de föreslagna lagändringarna gäller utlänningslagen och lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Enligt propositionen är Gränsbevakningsväsendet, polisen, Tullen och Skyddspolisen sådana screeningmyndigheter som avses i screeningförordningen. I propositionen föreslås det att Migrationsverket får nya uppgifter när en sökande lämnar in en ansökan om internationellt skydd till Migrationsverket och före det av Migrationsverket får sådan kostnadsfri rättslig rådgivning som avses i förordningen om asyلفörfaranden. Tillgången till kostnadsfri rättslig rådgivning begränsas. I fråga om ändringssökandet hänför sig de huvudsakliga ändringarna till att besvärstiderna för vissa beslut om internationellt skydd förkortas och att det föreskrivs om förvaltningsdomstolarnas behandlingstider. Ändringarna i fråga om mottagandet hänför sig till avgränsning, begränsning och indragning av mottagningstjänster samt identifiering av mottagningstjänsternas klienter och begränsning av deras rörelsefrihet. Enligt förslaget revideras också systemet med företrädare för minderåriga sökande utan vårdnadshavare.

Genomförandet samordnas med målen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Det föreslås att det nationella handlingsutrymmet allmänt används i enlighet med målet i regeringsprogrammet så att missbruk av asylsystemet förebyggs och asylnpolitiken skärps, vilket också innebär att de som fått avslag på sin ansökan ska avlägsna sig ur landet eller avlägsnas ur landet mer effektivt. Genom förslagen fullföljs också föresatsen i regeringsprogrammet om att Finlands system för asylsökande effektiviseras och dess kvalitet utvecklas. Genom propositionen genomförs dessutom regeringsprogrammets mål för mottagningsverksamheten.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 12 juni 2026.
